

SGH

**W poszukiwaniu wiedzy,
czyli pozaformalny wymiar studiowania
w Szkole Głównej Handlowej
w Warszawie**

Raport z badania aktywności edukacyjnej studentów SGH w 2020

Autorzy raportu:

Wojciech Stęchły, Jakub Brdulak, Agnieszka Pechcińska, Mateusz Wantuła,
Wojciech Godlewski, Katarzyna Trawińska-Konador

Koncepcja badania, redakcja raportu:

Wojciech Stęchły

Spis treści

Wstęp	4
1. Wprowadzenie	6
Co to znaczy studiować? Przyjęte ramy poznawcze badania	6
Micro-credentials – dodatkowe poświadczenia umiejętności	8
Cyfryzacja w edukacji – poszerzenie oferty edukacyjnej dostępnej dla wszystkich	9
Wiedza o aktywności edukacyjnej studentów SGH	9
Informacje na temat przeprowadzonej ankiety.....	11
2. Jakie aktywności edukacyjne podejmują studenci SGH?	12
Jakie aktywności edukacyjne podejmowali studenci objęci badaniem?	12
Razem czy rozłącznie – jak studenci korzystają z dodatkowych źródeł wiedzy?	13
Kto podejmuje się dodatkowych aktywności edukacyjnych?	14
3. Uczestnictwo w MOOC's	15
Jak często studenci korzystają z MOOC's?	15
Jakie MOOC's realizowali studenci, którzy wzięli udział w ankiecie?	16
Czego oprócz, specjalistycznej wiedzy, uczyli się "przy okazji" studenci realizujący MOOC's?	19
Ile MOOC's rozpoczyna, a ile kończy student SGH?	20
Dlaczego studenci biorą udział w MOOC's?	20
Z jakich platform MOOC's korzystają studenci?	21
Jak sprawdzano wiedzę w wybieranych MOOC's?	22
Rozwinięcie, aktualizacja czy "skok w bok"? Jak tematyka MOOC's ma się do treści realizowanych w programie studiów?	24
Czy SGH mogłyby tworzyć własne MOOC's?	25
4. Uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach i kursach	27
5. Zdobywanie certyfikatów, dyplomów i innych dokumentów	31
Podsumowanie	33
Aneks: Treść kwestionariusza.....	35

Wstęp

W tle różnorodnych aspektów stanowiących o atrakcyjności studiów na SGH kryje się podstawowy sens studiowania – uczenie się. Uczenie się jest kluczową umiejętnością, a także wszechobecną i być może najważniejszą czynnością w studiowaniu i życiu w ogóle. Dlatego postanowiliśmy dowiedzieć się więcej o dodatkowej aktywności edukacyjnej studentów SGH, podejmowanej poza realizowanymi przez nich programami studiów.

Wiemy, że studenci SGH korzystają z MOOC's (*Massive Open Online Courses*)¹ i szkoleń, a także zdobywają dodatkowe certyfikaty i dyplomy. W raporcie przedstawiamy fakty o tym jak, czego i dlaczego uczą się studenci SGH. Mamy nadzieję, że raport pozwoli lepiej ukazać czym jest i jakie jest dziś uczenie się i studiowanie.

Nie wychodząc z domu studenci mogą korzystać z oferty kształcenia zagranicznych uniwersytetów, pomiędzy zajęciami brać udział w warsztatach oferowanych przez dużą firmę, a wieczorami lub w weekendy uczestniczyć w kursach, prowadzących do zdobycia dodatkowych certyfikatów. Biorąc pod uwagę rosnącą dostępność kursów i szkoleń spoza oferty programowej SGH i szeroko dyskutowane w środowiskach akademickich na świecie przemiany związane z *micro-credentials* spróbowaliśmy dowiedzieć się „jak jest u nas?”.

Raport przedstawia wyniki ankiety dotyczącej aktywności edukacyjnej studentów w 2020 roku, przeprowadzonej w okresie od 9 marca do 19 kwietnia 2021 r. W raporcie prezentujemy, jak wygląda studiowanie w SGH „na poziomie rozszerzonym”, czyli z uwzględnieniem:

- uczestnictwa w MOOC's,
- udziału w szkoleniach, warsztatach i kursach,
- zdobywanych certyfikatów, dyplomów i innych dokumentów.

Dziękujemy niemal 350 studentom, którzy wypełnili ankietę. Dzięki temu społeczność SGH może dowiedzieć się więcej o aktywności edukacyjnej studentów.

---

¹ Masowy otwarty kurs online (massive open online course – MOOC) to zdalna forma kształcenia się online, która dostępna jest dla nieograniczonej (lub prawie nieograniczonej) liczby uczestników. Kursy tego rodzaju dostępne są najczęściej poprzez określoną platformę, stronę internetową. MOOC's zawierają zwykle nagrania video, artykuły i wykłady oraz zadania do rozwiązania, oprócz tego dostępne są także interaktywne fora, które umożliwiają stworzenie zwartej społeczności studentów i wsparcie uczestników przez prowadzących kursy.

Informacja o ankiecie została wysłana do studentów przez Prorektora ds. dydaktyki i studentów Krzysztofa Kozłowskiego oraz upowszechniona w mediach społecznościowych przez Samorząd Studentów SGH. Przeprowadzone badanie miało charakter jakościowy i eksploracyjny.

Przedstawione w raporcie obserwacje i fakty, mogą być inspiracją do podjęcia dodatkowych aktywności edukacyjnych, ale też przyczynkiem do rozmowy o tym jakim środowiskiem do uczenia się i rozwoju jest SGH.

Raport podsumowuje wyniki badania zaprojektowanego wspólnie przez Zespół Pełnomocnika ds. Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w SGH oraz Ośrodek Rozwoju Studiów Ekonomicznych i przeprowadzonego z udziałem Samorządu Studentów SGH.

Zapraszamy do lektury,

1. Wprowadzenie

Co to znaczy studiować? Przyjęte ramy poznawcze badania

Każdy z nas inaczej rozumie studiowanie. Zwracamy uwagę na różne aspekty: studenckie życie i zawieranie znajomości na całe życie, przygotowanie do kariery zawodowej, zanurzenie się w procesie budowania wiedzy, rozwoju intelektualnego, itd. Aspektem studiowania, na który zwracają uwagę pracownicy uczelni, jest także realizowanie programu studiów i uzyskanie dyplomu.

Obiegowa opinia głosi, że studenci SGH czerpią pełnymi garściami ze studiowania w SGH. Korzystają z bogatej oferty edukacyjnej uczelni i jej partnerów, angażują się w działania licznych organizacji studenckich. Bogaty program mobilności edukacyjnych czy możliwość odbycia praktyk lub rozpoczęcia pracy w czasie studiów, to często przywoływane atuty uczelni. Dzięki tym doświadczeniom studenci SGH dysponują wachlarzem doświadczeń i nabywają kompetencje społeczne wyróżniające ich na rynku pracy.

Nie ulega wątpliwości, że to kim jesteśmy i co umiemy kończąc studia, jest wypadkową wielu czynników. Przywoływane wyżej przykłady pokazują, że studiowanie w SGH jest wielowymiarowe. W raporcie koncentrujemy się na podstawowym sensie studiowania – uczeniu się. Żeby lepiej wydobyć sens przeprowadzonego badania wyróżniliśmy trzy wymiary, które pokazują różne konteksty studiowania:

Schemat 1. Trzy wymiary studiowania w SGH.

Źródło: opracowanie własne.

Studiowanie w uczelni zwyczajowo zalicza się do tak zwanej edukacji formalnej², czyli uczenia się w ściśle określonych ramach prawnych i organizacyjnych w systemie edukacji. Odpowiednie akty prawne regulują funkcjonowanie uczelni, a programy studiów wskazują czego będziemy się uczyć, w jakim trybie, gdzie itd. Jest to pierwszy z wymiarów, który wytycza podstawowe ramy uczenia się w szkole wyższej.

Studia mają uczyć samodzielności w poszukiwaniu wiedzy i zdolności do uczenia się w oparciu o różne źródła. Oznacza to, że studiowanie to także zaangażowanie w dodatkowe, zorganizowane aktywności edukacyjne, takie jak wolne wykłady, kursy i szkolenia. Te aktywności nazywane są często edukacją pozaformalną, dlatego w ten właśnie sposób nazwaliśmy drugi wymiar. To on kieruje nas na główny przedmiot analiz w niniejszym raporcie – kursy, szkolenia, warsztaty i dodatkowe certyfikaty.

Trzeci wymiar to uczenie się nieformalne – a więc wszystko to co dzieje się, gdy samodzielnie lub w grupie uczymy się czegoś, jednak nie jest to działalność

---

² Definicje edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego w oparciu o: Sławiński S. (2017). Słownik Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych.

zorganizowana. Do tej kategorii zaliczyć można m.in. czytanie książek, pracę w grupie, wymianę opinii (np. w kołach naukowych), a szeroko patrząc, zanurzenie w określonym środowisku i uczenie się jego kodu kulturowego (sportowcy, badacze, profesjonaliści, etc.). Do uczenia się nieformalnego zalicza się również nieintencjonalne uczenie się, czyli tzw. uczenie się czegoś „przy okazji”. Tym aspektem nie zajmowaliśmy się w trakcie przeprowadzonego badania.

Micro-credentials – dodatkowe poświadczenia umiejętności

Raport podejmuje problematykę, która łączy się z trwającą w środowiskach edukacyjnych dyskusją o tzw. *micro-credentials*. Pojawiają się głosy o tym, że dyplom ukończenia studiów to za mało by zasygnalizować na rynku pracy pełny potencjał absolwenta. Studenci często podejmują się realizacji drugiego kierunku studiów, uczestniczą w podwójnych programach, a także zdobywają inne dyplomy i certyfikaty, które pozwalają im się wyróżnić. Wynikające z odbytych kursów, szkoleń czy zdanych egzaminów dodatkowe poświadczenia wiedzy i umiejętności nazywane bywają mikropoświadczeniami lub mikrokwalfikacjami (ang. *micro-credentials*³) lub *alternative credentials*⁴.

Wskazuje się także na przyśpieszające tempo zmian, które sprawia, że wiedza zdobywana w trakcie studiów często dezaktualizuje się jeszcze przed ich ukończeniem. Formy kształcenia realizowane w krótszym cyklu nie są obarczone tym ograniczeniem. Jednocześnie warto przypomnieć, że celem edukacji wyższej jest nie tylko dostarczanie użytecznej wiedzy i umiejętności, ale przede wszystkim wykształcenie określonych metaumiejętności (np. rozwój aparatu poznawczego, umiejętności rozwiązywania problemów) i postaw (np. przedsiębiorczości, społecznej odpowiedzialności, gotowości do

---

³ Poświadczenie edukacyjne to dokument potwierdzający, uzyskane efekty uczenia się lub inne osiągnięcia (achievements) danej osoby. Mikropoświadczenia to podjednostki poświadczenia lub poświadczeń (...), które mogą być akumulowane w celu uzyskania większych poświadczeń lub stanowić część portfolio. Przykładami mikropoświadczeń są m.in. certyfikaty ukończenia MOOC's czy zdobyte *open badges*.

⁴ Szerzej na ten temat piszą M. Nowakowski i W. Stęchły (2021), „Szanse i zagrożenia związane z nowymi rodzajami poświadczania umiejętności. Microcredentials, open badges, ECVET oraz osiągnięcia w ZSK.” Warszawa: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. (<https://depot.ceon.pl/handle/123456789/19698>)

uczenia się przez całe życie).⁵ W tym sensie dodatkowe kursy i szkolenia (prowadzące do *micro-credentials*) stanowią naturalne uzupełnienie i rozwinięcie tradycyjnych programów studiów.

Cyfryzacja w edukacji – poszerzenie oferty edukacyjnej dostępnej dla wszystkich

Cyfryzacja w edukacji jest megatrendem kształtującym działania wszystkich aktorów życia społecznego, w tym uczelni i studentów. Uczelnie wykorzystują technologie ICT w ramach działań łączących się z prowadzonym kształceniem, na przykład poszerzając ofertę e-learningu czy blended-learningu, ale także tworzą nową ofertę edukacyjną – na przykład kursy on-line, oferując dostęp do materiałów edukacyjnych czy wyników badań. Pandemia Covid-19 wymusiła przejście uczelni w tryb kształcenia zdalnego. Jednocześnie na SGH od lat obserwowana jest wysoka popularność kształcenia zdalnego i mieszanego, obejmujących m.in. przedmioty w formie e-learningu, jak i oferowane przez uczelnie lub inne instytucje edukacyjne, tzw. MOOC's (*Massive Online Open Courses*).

Wiedza o aktywności edukacyjnej studentów SGH

Jest obiegową opinią, że studenci SGH wiedzę zdobywaną w ramach programów studiów starają się rozwijać i uzupełniać wykorzystując równolegle inne możliwości, ścieżki kształcenia. Obok podejmowania pracy i działalności w kołach studenckich⁶, praktyk zawodowych studenci uczestniczą w różnego rodzaju kursach, programach, a także zdobywają licencje i uprawnienia zawodowe. Brak jednak bliższych informacji o tym jak,

---

⁵ por. Np. Brdulak J., Lewicki J., Beseda J., Kühn I. K., Meyne L., Kinta G., Labunskis E., 2020, [The development of graduates' social competences. The case studies from four European universities in the context of higher education public policy in Poland, Germany, Latvia and the Czech Republic. The outcomes of the Erasmus+ DASCHE project](#), *Studia z Polityki Publicznej*, (1(25), s. 99-120. doi: 10.33119/KSzPP/2020.1.5.

⁶ Rejestr organizacji studenckich w SGH i informator o ich działalności dostępny [tutaj](#).

dlaczego i czego uczą się studenci SGH poza programem studiów. Raport częściowo wypełnia lukę w tej wiedzy.

Wiedza na temat aktywności edukacyjnej studentów jest dla społeczności akademickiej SGH istotna z kilku względów.

Po pierwsze, z raportu studenci dowiadują się więcej o tym, czego i jak można się uczyć na własną rękę, korzystając z dostępnej oferty. Mamy również nadzieję, że raport będzie dla wszystkich potwierdzeniem tego, jak ważne jest by czerpać wiedzę z wielu źródeł i uczyć się przez całe życie. Warto dodać, że znakomita większość uczestników MOOC's wskazała na umiejętność samodzielnego uczenia się, organizowania tej nauki oraz budowania dyscypliny i systematyczności, jako efektów tego zaangażowania.

Po drugie, raport pokazuje, że znaczna część realizowanych kursów i warsztatów pokrywa się (w różnym stopniu) z treścią przedmiotów realizowanych w SGH, pogłębia ją, poszerza lub aktualizuje. Rodzi to pytania o możliwość uznania uzyskanych w ten sposób *micro-credentials* przez uczelnię, ale może też służyć jako impuls i punkt odniesienia wykorzystywany do doskonalenia oferty uczelni w zakresie kształcenia.

Po trzecie, wyniki wskazują, iż wobec stałego popytu na ofertę kształcenia oferowanego przez SGH, istnieje przestrzeń, aby taką ofertę - na przykład w formie MOOC's - rozwijać. Raport daje dodatkową wiedzę na ten temat i może być inspiracją dla władz oraz pracowników uczelni do budowania tego rodzaju inicjatyw. Zapytaliśmy studentów m.in. o to, które zajęcia prowadzone w SGH mogłyby być oferowane w formie MOOC's. Studenci byli zgodni co do pozytywnej oceny potencjału SGH i wskazali wiele takich przedmiotów.

Informacje na temat przeprowadzonej ankiety

Ankieta dotycząca aktywności edukacyjnej studentów w 2020 roku została przeprowadzona w okresie od 9 marca do 19 kwietnia 2021 r. Informacja o ankiecie została wysłana do studentów przez Prorektora ds. kształcenia oraz upowszechniona w mediach społecznościowych przez Samorząd Studentów SGH. Ankietę wypełniło 347 osób.

Przeprowadzone badanie ma charakter jakościowy i eksploracyjny. Przyjmując, że wielkość populacji studentów SGH to 11 000, poziom ufności 95% i błąd maksymalny 5% badana próba powinna wynosić około 370 osób, żeby była reprezentatywna. W przypadku doboru losowego 347 zebrane ankiety stanowiłyby już pewną podstawę do wnioskowania, jednak sposób zebrania odpowiedzi od respondentów sprawia, że wyniki obarczone są nieznanym błędem selekcji (*selection bias*). Możemy jedynie przypuszczać, że do wypełnienia ankiety bardziej skłonni byli Ci, którzy podejmują dodatkową aktywność edukacyjną, a także że poziom kompetencji językowych mógł stanowić czynnik zaburzający reprezentatywność. W związku z tym wyniki badania należy traktować jako niereprezentatywne dla populacji studentów SGH.

W badaniu wzięło udział:

- 172 kobiety, 172 mężczyzn i 3 osoby, które nie udzieliły odpowiedzi na pytanie o płeć,
- 261 osób studiujących w trybie dziennym, 64 w trybie sobotnio-niedzielnym, a w trybie popołudniowym 18 oraz 5 osób, które nie udzieliły odpowiedzi na pytanie o tryb studiów,
- 203 uczestników studiów licencjackich i 144 uczestników studiów magisterskich
- przedział wiekowy objął głównie osoby 19-25 lat (310 odpowiedzi), w mniejszym stopniu osoby starsze niż 25 lat (27 odpowiedzi), a także trzech osiemnastolatków i 7 osób, które nie udzieliło odpowiedzi na pytanie o wiek.

Ankieta składała się z pytań zebranych w trzy bloki tematyczne, dotyczące:

- uczestnictwa w MOOC's ,
- udziału w szkoleniach, warsztatach i kursach,
- zdobywania certyfikatów, dyplomów i innych poświadczeń umiejętności.

2. Jakie aktywności edukacyjne podejmują studenci SGH?

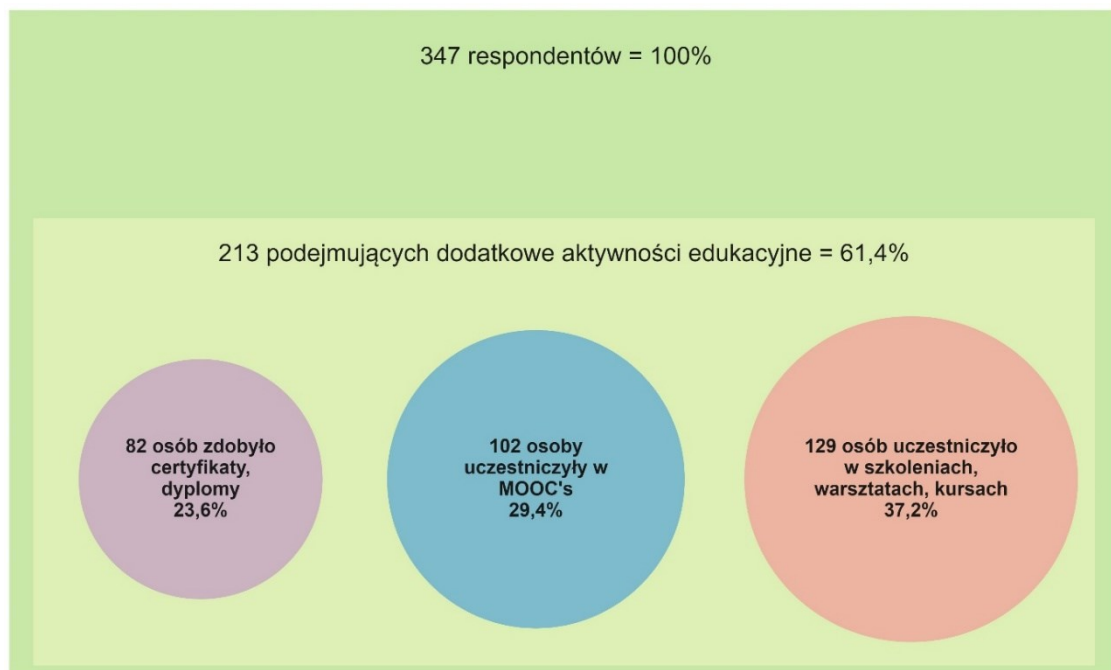
W ankiecie zapytaliśmy o podejmowanie dodatkowych aktywności edukacyjnych, tj. takich które nie stanowią oferty uczelni, nie są prowadzone przez nauczycieli akademickich w SGH. Skupiliśmy się na tak zwanej edukacji pozaformalnej, tj. zorganizowanych formach uczenia się i potwierdzania umiejętności, w których uczestniczą studenci SGH. Oznacza to, że nie analizowaliśmy aktywności bezpośrednio związanych z programem studiów, ani inicjatyw nieformalnych – samokształcenia, uczenia się w miejscu pracy czy aktywności w grupach rówieśniczych (takich jak koła naukowe), które rozwijają kompetencje w działaniu.

W ankiecie nie pytaliśmy o uczestnictwo w pracach studenckich kół naukowych, czy praktykach zawodowych – choć część szkoleń i warsztatów, w których uczestniczyli respondenci wiązało się z działalnością organizacji studenckich, a w niektórych przypadkach także ze szkoleniami w miejscu pracy.

Jakie aktywności edukacyjne podejmowali studenci objęci badaniem?

W badanej próbie 61,5% studentów podejmowało przynajmniej jeden rodzaj aktywności edukacyjnej, a 5,8% podejmowało wszystkie trzy rodzaje aktywności. Studenci najczęściej uczestniczyli w szkoleniach, warsztatach i kursach (37%), nieco rzadziej korzystali z MOOC's (29%), ale jedynie 23,6% uzyskiwało certyfikaty i dyplomy. Liczby osób korzystających z poszczególnych form edukacji przedstawiono na schemacie poniżej.

Schemat 2. Liczba osób według deklarowanych aktywności edukacyjnych.

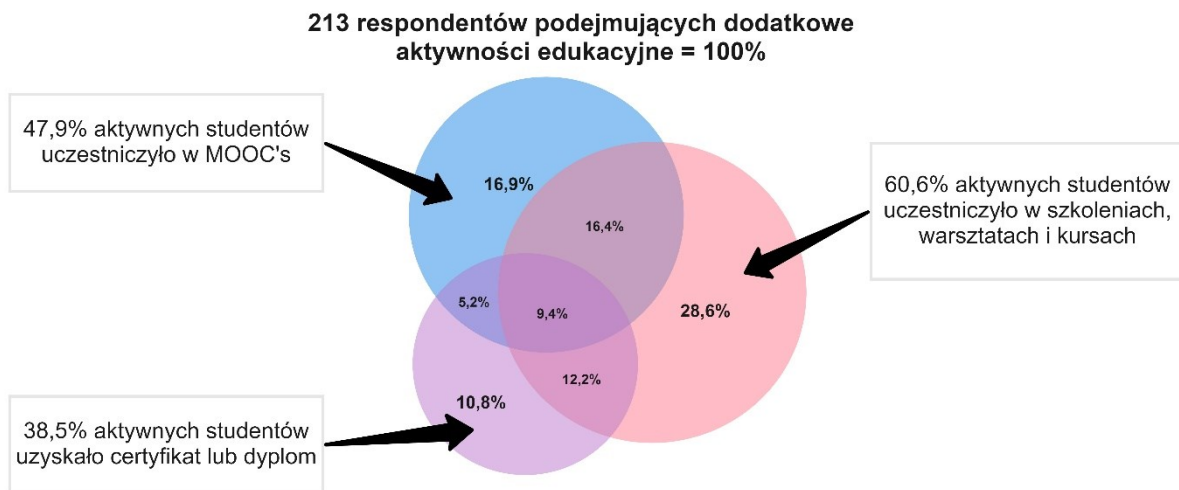

Zwykle studenci realizowali kilka MOOC's lub brali udział w kilku szkoleniach, warsztatach lub kursach. Warto przy tej okazji dodać, że MOOC's to formy wymagające zwykle długiego zaangażowania i w sumie kilkudziesięciogodzinnego nakładu pracy. Natomiast wśród szkoleń i warsztatów niemal połowę stanowią formy krótsze, niż 4 godziny, a tylko około 20% formy dłuższe, niż 3 dni.

Razem czy rozłącznie – jak studenci korzystają z dodatkowych źródeł wiedzy?

Wśród studentów, którzy podejmowali dodatkowe aktywności edukacyjne znajdowała się liczna grupa podejmująca więcej, niż jedną aktywność. Poniższy schemat pokazuje jaki odsetek studentów łączył ze sobą różne rodzaje aktywności.

Schemat 3. Razem czy rozłącznie – jak studenci korzystają z dodatkowych źródeł wiedzy?

Kto podejmuje się dodatkowych aktywności edukacyjnych?

W metryczce badania wskazywano wiek, kierunek studiów, płeć oraz tryb studiów. Kobiety i mężczyźni byli tak samo aktywni. Wiek i rok studiów również nie różnicuje znacząco ankietowanych, jedynie studenci studiów licencjackich nieco rzadziej podejmują dodatkową aktywność edukacyjną na pierwszym i trzecim roku studiów.

Większość ankietowanych studiowało w trybie dziennym, mniejszość w sobotnio-niedzielnym, choć możliwe, że ze względu na charakterystykę tej drugiej grupy (aktywność zawodowa) lub kanał dystrybucji wyniki są zniekształcone (istotną rolę odegrały media społecznościowe).

3. Uczestnictwo w MOOC's

Masowy otwarty kurs online (*massive open online course* – MOOC) to zdalna forma kształcenia się online, która dostępna jest dla nieograniczonej (lub prawie nieograniczonej) liczby uczestników. Kursy tego rodzaju dostępne są poprzez określoną platformę, stronę internetową (np. Coursera, EdX, KhanAcademy).

MOOC's obejmują zwykle nagrania video, artykuły i wykłady oraz zadania do rozwiązania, oprócz tego dostępne są także interaktywne fora, które umożliwiają stworzenie zwartej społeczności studentów i wsparcie uczestników przez prowadzących kursy.

MOOC's, czyli masowe otwarte kursy online, pojawiły się na początku lat 2010. Większość kursów dostępna jest w języku angielskim, choć są również kursy w języku polskim lub z napisami.

Jak często studenci korzystają z MOOC's?

Spośród 347 studentów 102 korzystało z MOOC's. W badanej próbie stanowi to niemal 30%. Studenci, którzy podejmowali samodzielną naukę, zdobywali dodatkowe umiejętności i certyfikaty, mogli mieć zatem dodatkową motywację do wypełnienia ankiety. Można przyjąć, że nie więcej niż 30% studentów SGH objętych badaniem korzystało z MOOC's w 2020 roku.

W MOOC's uczestniczą zarówno studenci na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia. Zebrane informacje wskazują, że rok studiów nie ma istotnego znaczenia. Studenci studiów magisterskich uczestniczą w MOOC's tak samo często na pierwszym i drugim roku studiów, natomiast na studiach licencjackich studenci nieznacznie częściej podejmują MOOC's na drugim roku.

Tabela 1. Na którym roku studenci korzystają z MOOC's?

Studia	1 rok	2 rok	3 rok
licencjackie	30,8%	39,8%	29,4%
magisterskie	50,3%	49,7%	n.d.

Jakie MOOC's realizowali studenci, którzy wzięli udział w ankiecie?

Studenci wybierają najczęściej MOOCs dotyczące kilku obszarów, które dla czytelności pogrupowaliśmy w następujące klastry:

Klaster 1. „**Technologie informatyczne**” obejmujący głównie umiejętności związane z programowaniem i bazami danych

Klaster 2. „**Biznes, finanse, marketing**”

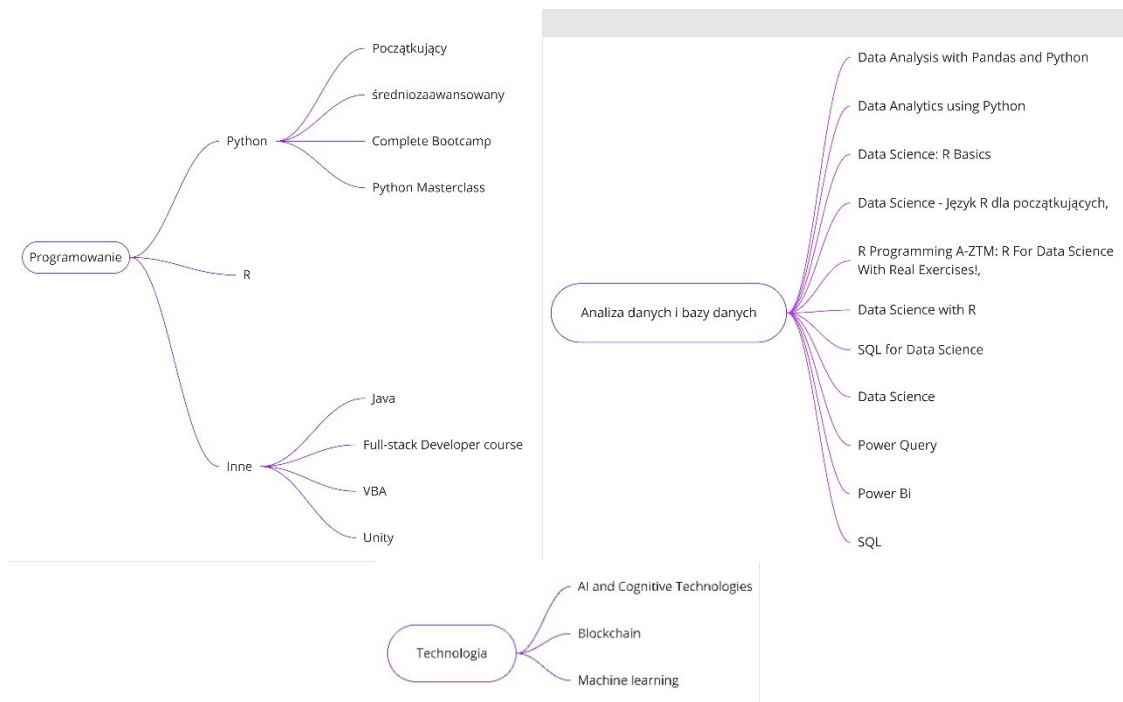
Klaster 3. „**Kompetencje przekrojowe**”, tj. personalne i społeczne (np. negocjacje, przywództwo), związane z pakietami biurowymi, umiejętnościami poznawczymi i językowymi (krytyczne myślenie, matematyka, języki obce) oraz, co ciekawe, także dotyczące sztuki (rysunek, muzyka, malarstwo).

Klaster 4. „**Inne**”

Poniżej przedstawiono mapy tematów MOOC's. Co do zasady zostały one zapisane tak, jak wskazano w ankiecie. Tam gdzie było to zasadne zaproponowano nazwy grup tematów. Mapy nie odzwierciedlają częstości wyboru danego tematu.

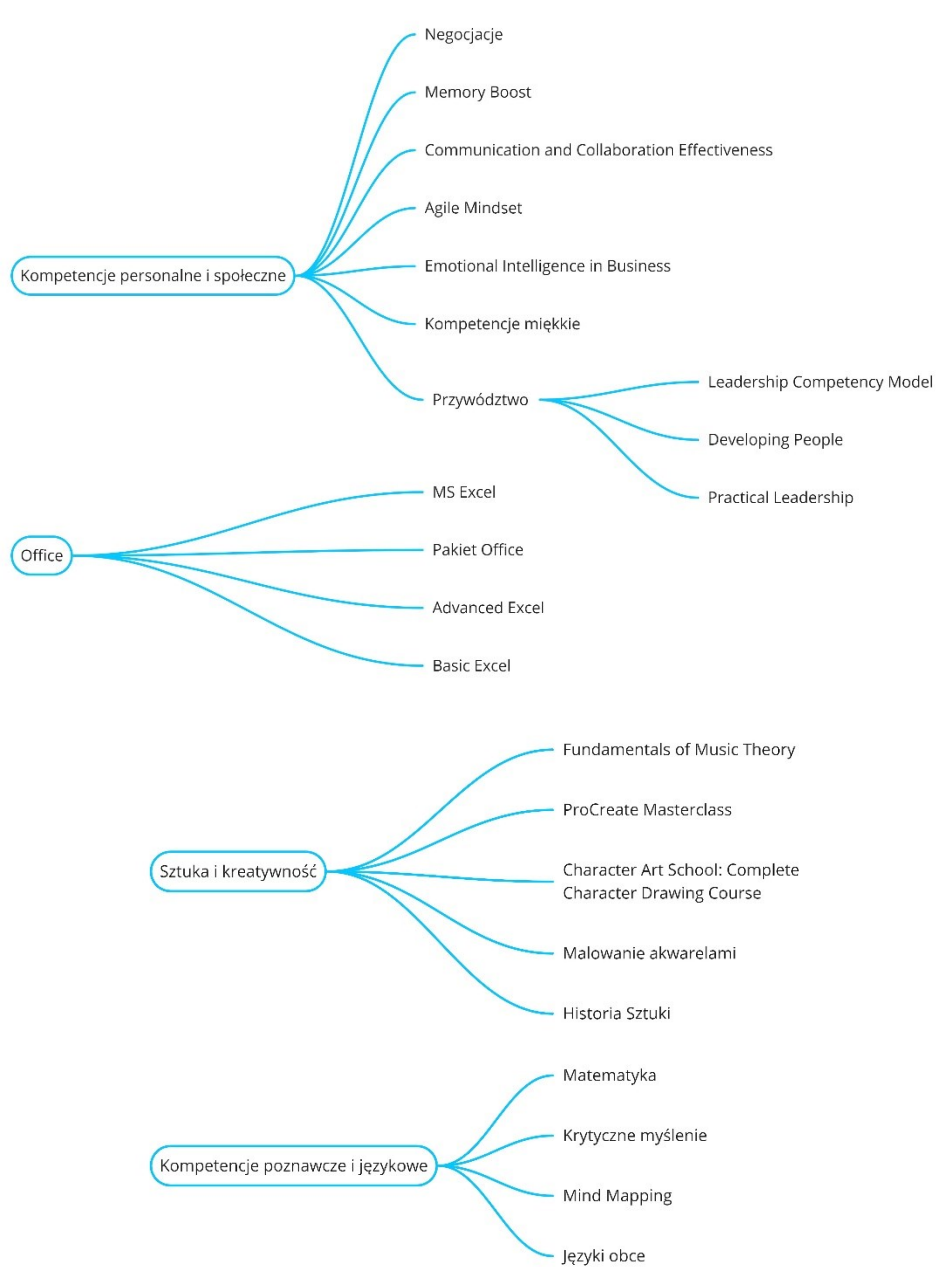
Schemat 4. Mapa tematów MOOC's w klastrze „Technologie informatyczne”

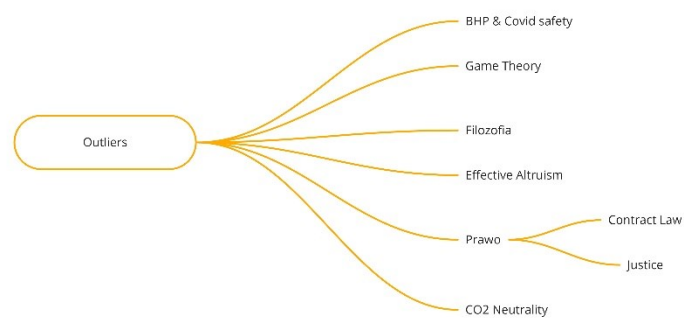
Schemat 5. Mapa tematów MOOC's w klastrze „Biznes, finanse, marketing”

Schemat 6. Mapa tematów MOOC's w klastrze „Kompetencje przekrojowe”

Schemat 7. Mapa tematów MOOC's w klastrze „Inne”

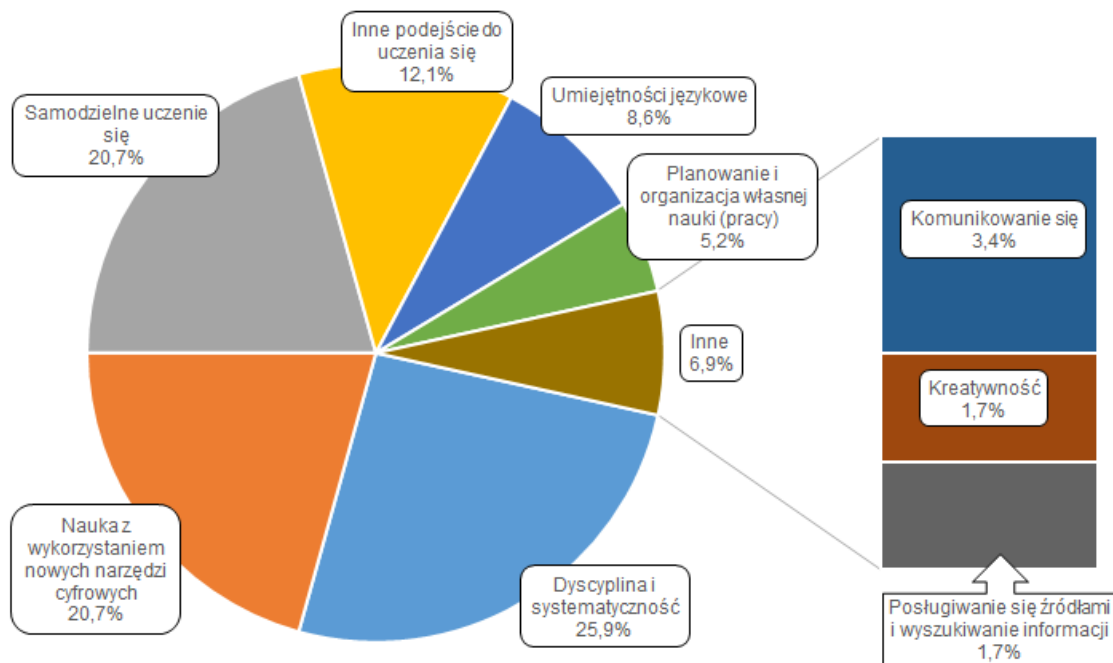
Czego oprócz, specjalistycznej wiedzy, uczyli się "przy okazji" studenci realizujący MOOC's?

Studenci wskazywali, że korzystanie z MOOC's rozwinęło ich umiejętności samodzielnej nauki: jej planowanie, organizowanie i wykonanie, w tym rozwijanie dyscypliny i systematyczności. W tak szeroko rozumianej zdolności uczenia się mieści się ponad 50% wskazań w ankietach.

Studenci uczyli się również pracy w nowym środowisku: na innych platformach, w wielokulturowych grupach, a także z wykorzystaniem nowych dla nich metod edukacyjnych (kolejne 33%).

Studenci doskonalili także umiejętności językowe i komunikowania się w innych, niż zwykle grupach (wiekowych, kulturowych). Szczegółowy rozkład odpowiedzi przedstawia poniższa infografika.

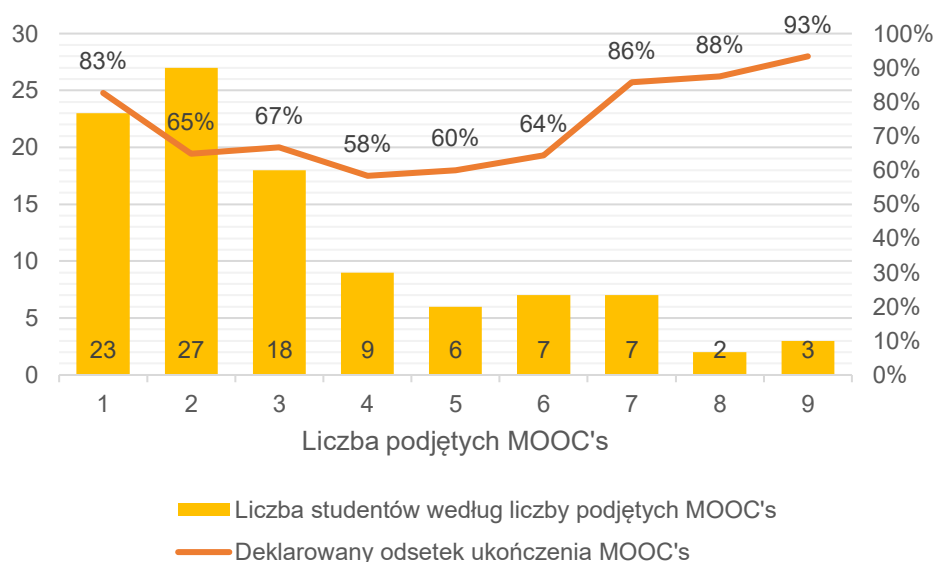
Schemat 8. Jakie dodatkowe kompetencje rozwijały MOOC's?

Ile MOOC's rozpoczyna, a ile kończy student SGH?

Studenci SGH najczęściej uczestniczyli w dwóch MOOCs, a tylko jedna trzecia wzięła udział w 4 lub więcej MOOCs. Aż 45% ukończyło wszystkie MOOCs, w jakich zdecydowało się uczestniczyć. Deklarowany przez studentów SGH odsetek ukończonych MOOC's jest bardzo wysoki. Może to świadczyć o ograniczeniach przyjętej metody badawczej, zróżnicowanym rozumieniu terminu MOOC (np. utożsamienie pojedynczego dostępnego w sieci wykładu z całym kursem), jak i o wyjątkowo wysokiej determinacji studentów SGH. Szczegółowy rozkład odpowiedzi przedstawiono poniżej.

Wykres 1. W ilu MOOC's uczestniczyli studenci SGH w 2020 roku?

Dlaczego studenci biorą udział w MOOC's?

Na pytanie o powody, motywacje uczestnictwa w MOOC's studenci wskazywali przeciętnie nieco ponad dwa powody. Najczęściej wskazywanym powodem uczestnictwa w MOOC's był rozwój zawodowy (83% ankietowanych), jednocześnie niemal połowa respondentów wskazała na rozwój zainteresowań niezwiązanych z karierą zawodową. Chęć podniesienia statusu edukacyjnego wskazał co trzeci ankietowany, zaś pomoc w opanowaniu materiału związanego ze studiami na uczelni co piąty. Prymat rozwoju zawodowego może świadczyć o dużej świadomości zawodowej studentów, może być również związana z ich aktywnością zawodową i praktyką podnoszenia przez nich kompetencji zawodowych.

Tabela 2. Powody uczestnictwa w MOOC's?

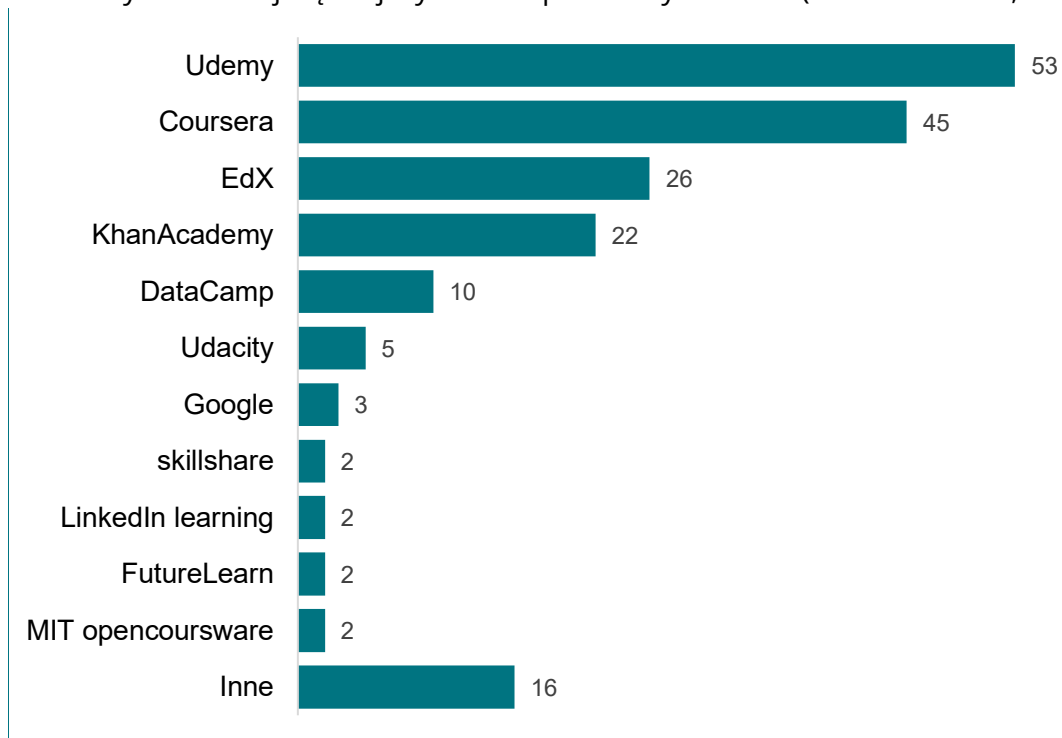
Odsetek studentów deklarujących dany powód uczestnictwa w MOOC's	
Rozwój zawodowy	83,3%
Rozwój zainteresowań niezwiązanych bezpośrednio z rozwojem kariery	49,0%
Uzyskanie dodatkowego certyfikatu renomowanej uczelni, podniesienie statusu edukacyjnego	31,4%
Z ciekawości	28,4%
Pomoc w opanowaniu materiału związanego ze studiami w SGH	25,5%
Presja społeczna	4,9%
Wymagane w pracy	1,0%
Rozwój umiejętności praktycznych	1,0%

Z jakich platform MOOC's korzystają studenci?

Najczęściej wybieranymi platformami do udziału w MOOCs są Udemy oraz Coursera, ponad połowa MOOCs, w których uczestniczyli w 2020 r. studenci SGH odbywała się właśnie za ich pośrednictwem. Kolejnymi mniej popularnymi, ale również często wybieranymi platformami były EdX (14%) oraz KhanAcademy (12%). 53% studentów korzystało z co najmniej dwóch różnych platform MOOCs.

Warto zwrócić uwagę, że każda z wybieranych platform ma swoją specyfikę. I tak na przykład Udemy przedstawia się jako platforma oferująca możliwość zdobycia praktycznych umiejętności, w tym dominujące w wybieranej tematyce – programowanie, data-science, biznes i finanse. Spora część kursów na tej platformie jest płatna (choć niekoniecznie bardzo droga). Coursera i EdX oferują kursy renomowanych uczelni, a w komunikacji oprócz praktycznych umiejętności podkreśla się również wartości akademickie. Niektóre kursy na tych platformach są bardzo wymagające. KhanAcademy zapewnia otwarty dostęp do oferty kursów czy pojedynczych wykładów (lekcji) pozwalających uzupełnić stan wiedzy z poziomu liceum i wcześniejszych etapów edukacji, ale także przedmiotów podstawowych z pierwszych lat studiów (np. matematyka, statystyka, finanse, mikro i makroekonomia czy filozofia).

Wykres 3. Najczęściej wybierane platformy MOOC's (liczba wskazań, N=102).

W kategorii "inne" sklasyfikowano platformy, które w odpowiedziach wystąpiły tylko raz. Były to: 365 Data Science; Cloud Guru/Linux Academy; Cognitiveclass.ai; GoIT; Hubspot; Instytut Lingwistyki; kaggle; Kurseexcel.pl; LeWagon; OpenupEd; prywatna platforma pracodawcy; PY4E.com; SBER500; Stepik; Strefa kursów; Supermemo.

Jako ciekawostkę można nadmienić, że żaden z uczestników nie wskazał polskiej platformy NAVOICA (<https://navoica.pl/>) należącej do Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Jak sprawdzano wiedzę w wybieranych MOOC's?

Najczęściej spotykaną formą sprawdzania wiedzy były automatyczne testy wiedzy (81%), wśród odpowiedzi pojawiły się też samoocena (28%), egzamin końcowy (23%) oraz zadania oceniane przez prowadzących (18%). Taki rozkład metod sprawdzania wiedzy i oceniania związany jest z masowym charakterem kursów.

15% studentów wskazało, że uczestniczyło w MOOC's, w którym wiedza nie była sprawdzana w żaden sposób. Wśród tych odpowiedzi, które wskazywały jakkolwiek

formę weryfikacji efektów uczenia się, studenci najczęściej spotykali się ze stosowaniem tylko automatycznych testów wiedzy (33%)⁷.

Warto zwrócić uwagę na to, że częstą praktyką jest oferowanie otwartego dostępu do treści kursów oraz prostych testów po poszczególnych modułach. W wielu przypadkach (szczególnie renomowanych uczelni) możliwości uzyskania certyfikatu wiążą się jednak z koniecznością przystąpienia do egzaminu i płatnością. Z tej możliwości decyduje się korzystać jedynie niewielki odsetek uczestników.

Nie zapytaliśmy wprost studentów o to, jak duży odsetek z nich przystąpił do takiej „płatnej” formy egzaminu i wydania certyfikatu po ukończeniu MOOC’a. Wartością bazową określającą górny pułap może być wskaźnik 23% studentów, którzy uczestniczyli w jakiejś formie egzaminu końcowego, prawdopodobnie jednak jest to nie więcej niż kilka procent.

---

⁷ Najwięcej respondentów (58%) wskazało co najmniej dwie metody sprawdzenia, jednak ze względu na częste uczestnictwo w więcej niż jednym MOOC nie można stwierdzić, jak przekłada się to na praktyki w ramach samych kursów (choć wiadomo, że stosowanie dwóch metod jest powszechne).

Wykres 4. Formy sprawdzania wiedzy w MOOC's (liczba wskazań, N=101).

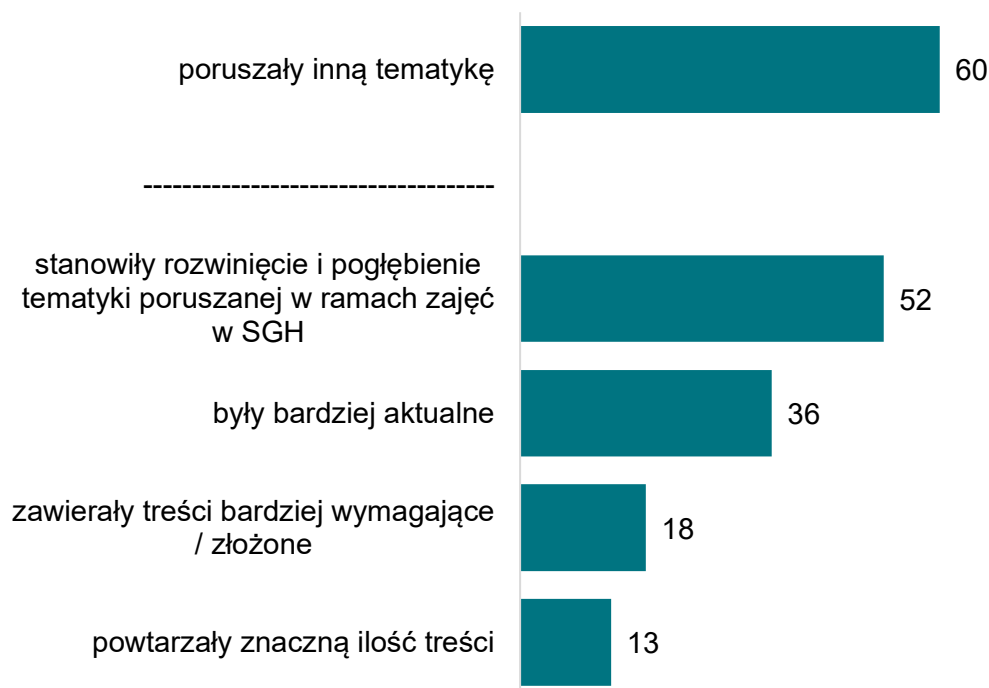
Rozwinięcie, aktualizacja czy "skok w bok"? Jak tematyka MOOC's ma się do treści realizowanych w programie studiów?

Wybierane MOOC's nieco częściej poruszały tematykę inną niż ta realizowana w ramach zajęć prowadzonych w SGH. W przypadku podobnych treści najczęściej wskazywaną odpowiedzią było rozwinięcie i pogłębienie treści z zajęć w SGH. Wielu studentów wskazywało również na większą aktualność MOOC's.

Przy tym zagadnieniu nie zapytano o to, czy kursy zawierały treści prostsze. Można jednak zwrócić uwagę, że spośród 101 osób, które odpowiedziały na zadane pytanie, tylko 18 wskazało na treści bardziej złożone, trudniejsze. Było to często wskazywane jako jedna z motywacji do podjęcia nauki (często wskazywana była platforma KhanAcademy, która pomaga przypomnieć lub opanować podstawy).

Wykres 5. MOOC's a treści poruszane w ramach zajęć w SGH.

Czy SGH mogłyby tworzyć własne MOOC's?

Na pytanie o to, które zajęcia mogłyby stać się MOOC's, odpowiedzi udzieliło 69 studentów. Zajęcia jakie pojawiały się w odpowiedziach studentów można podzielić na trzy grupy:

- związane z programowaniem i IT,
- przedmioty podstawowe,
- przedmioty kierunkowe/ związane z kierunkiem.

Studenci ponad 50 razy wskazali zajęcia bądź zakres tematyczny, związane m.in. z nauką języków programowania Python, R, SQL, Javascript, pracą z bazami danych, obsługą programu Excel oraz UX/UI.

Drugą, najliczniej reprezentowaną w odpowiedziach grupą były przedmioty podstawowe, wśród których pojawiły się praktycznie wszystkie przedmioty

podstawowe obowiązkowe w ramach studiów licencjackich (najczęściej Wstęp do informatyki gospodarczej oraz Zarządzanie).

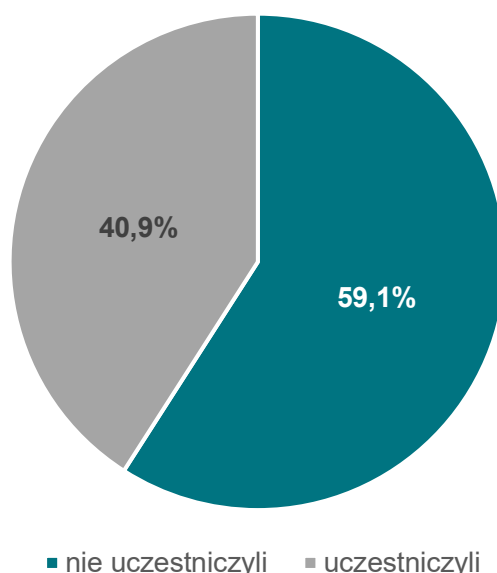
W grupie zajęć zakwalifikowanych jako przedmioty kierunkowe/związane z kierunkiem pojawiły się nazwy kilkudziesięciu różnych przedmiotów, najczęściej wskazane zostały Cloud Computing, Prezentacja i wizualizacja danych oraz Systemy Baz Danych I.

Wskazywane przez studentów przedmioty odpowiadają tematyce przedmiotów, które najczęściej realizują w postaci MOOC's.

4. Uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach i kursach

W 2020 r. Około 41% badanych uczestniczyło w dodatkowych szkoleniach organizowanych przez koła naukowe, uczelnię oraz jej partnerów. Łącznie uczestniczyli oni w ponad 500 kursach. Aktywność na tym polu wskazywali najczęściej Ci sami studenci, którzy korzystali z MOOC's.

Wykres 6. Odsetek uczestnictwa w szkoleniach, warsztatach i kursach wśród ankietowanych studentów.

Co czwarty badany wziął udział w dwóch warsztatach, a tylko 18% studentów uczestniczyło w 6 lub więcej kursach w ciągu roku. Szczegółowy rozkład studentów według liczby szkoleń, warsztatów i kursów, w których uczestniczyli w 2020 roku przedstawia poniższy wykres.

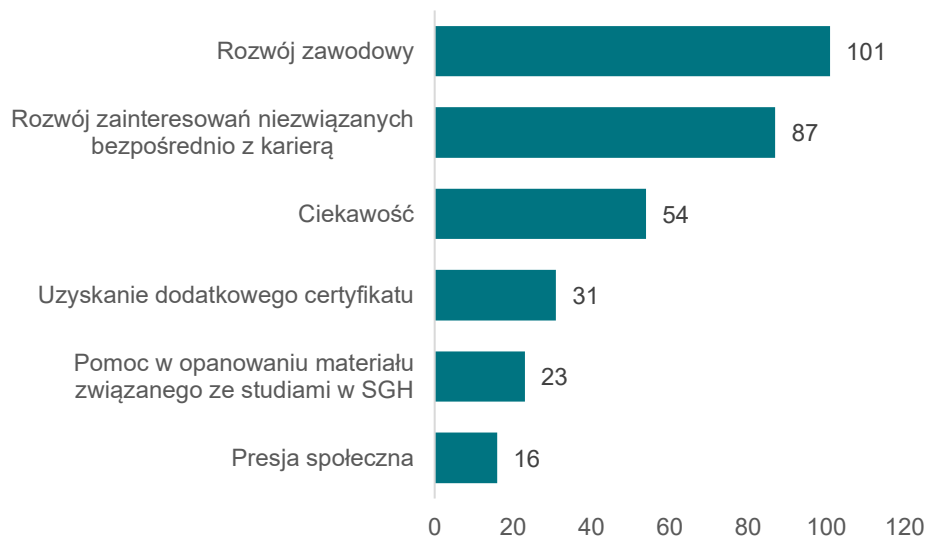
Wykres 7. Liczba studentów, według liczby szkoleń, warsztatów i kursów, w których uczestniczyli.

71% studentów wskazało, że zdecydowali się na udział w takich szkoleniach ze względu na rozwój zawodowy, a 61% ze względu na rozwój zainteresowań. Najmniej studentów (11%) uczestniczyło w szkoleniach z powodu presji społecznej, choć sam fakt, że niektórzy wybrali taką odpowiedź wskazuje na korzystny wpływ grupy rówieśniczej i środowiska na angażowanie się w dodatkowe formy kształcenia.

Podobnie jak w przypadku MOOC's głównym powodem podjęcia dodatkowych szkoleń był rozwój zawodowy. Studenci podczas studiów pracują, co oznacza możliwość (ale i konieczność) podnoszenia własnych kompetencji.

Wykres 8. Powody podjęcia udziału w szkoleniach, warsztatach i kursach.

Najczęściej spotykane były krótkie formy kształcenia, tj. takie które mieściły się w granicach 8 godzin lub jednego dnia (67%), w tym ok 2/3 trwało poniżej 4 godzin, około 1/3 od 4 do 8 godzin.

Większość szkoleń była bezpłatna i odbywała się w trakcie roku akademickiego. Mniej niż połowa z nich kończyła się otrzymaniem potwierdzenia udziału. Organizatorami kursów w podobnym stopniu były: uczelnia, duże przedsiębiorstwa oraz instytucje publiczne. Szczegółowa charakterystyka tematów oraz rozkład wskazań zawarte zostały w tabeli. Studenci wskazali 136 konkretnych warsztatów i kursów, wśród których najwięcej dotyczyło kompetencji cyfrowych związanych z obsługą Excela, programowaniem w Pythonie, R, SQL czy data science. Może to świadczyć o deficycie tego typu umiejętności w programach studiów oferowanych przez SGH (lub dostępności miejsc).

Tabela 3. Najczęściej wskazywane tematy kursów, warsztatów i szkoleń.

Tematyka kursu/warsztatu/szkolenia	Liczba wskazań
Excel	18
Python	17
SQL	5
R	5
Data Science	4
Inwestowanie	4
Rachunkowość	3
Power BI	3
Różnice kulturowe	3
Autoprezentacja	3
CIMA	3
Szkolenie z oferty EY	3
Statystyka	3
Ekonometria	3
Szkolenie z oferty Deloitte	2
VBA	2
Nieruchomości	2
Project Management	2
Dyplomacja	2
Negocjacje	2
Java	2

Dodatkowo 11 ankietowanych wskazało „inne” nie precyzując o jakie tematy chodzi, a 32 studentów wskazało inne tematy, którymi: Fotografia, Grafika, Santander Academy, badania winietowe, Tableau, Bankowość, Rozmowy kwalifikacyjne, Warsztat CV, Social business, Access, Cyberbezpieczeństwo, Digital Marketing, AI, Central European Connect, GBSN Beyond, Pisanie artykułów, RPA, Chinese-European Seminars, Scrum, PowerPoint, Social media, Prawa Studenta, Startup, Private Equity, Sustainable Business Strategy, Akademia Debat Oksfordzkich, Inteligencja emocjonalna, Szkolenie z oferty PWC, Warsztat wokalny, M&A, Metody Wyceny Spółek

5. Zdobywanie certyfikatów, dyplomów i innych dokumentów

Jedynie 23% ankietowanych studentów uzyskało w 2020 r. dodatkowe certyfikaty, dyplomy, licencje bądź inne dokumenty poświadczające osiągnięcia. Studenci najczęściej wskazywali więcej niż jeden powód ich zdobycia. Najczęstszym było zdobycie praktycznych umiejętności związanych z pracą (65% badanych) oraz rozwój zainteresowań niezwiązanych z rozwojem kariery (45% badanych). Dość często wskazywali również na związek z wyjazdem zagranicznym (24%) – dotyczy to certyfikatów językowych. Najmniejszy odsetek osób wskazało na związek z możliwością wykonywania określonych prac (16,5%).

Potwierdza się wcześniejsza obserwacja, że to właśnie praca stanowi główny bodziec do podejmowania przez studentów dodatkowej aktywności edukacyjnej, choć inne powody również odgrywają znaczącą rolę.

Wykres 9. Najczęstsze powody uzyskiwania certyfikatów, dyplomów i innych dokumentów (N=79).

Dodatkowe certyfikaty obejmowały głównie dwie grupy: certyfikaty związane z IT oraz certyfikaty językowe. Obie grupy wskazało po 37% ankietowanych.

Wśród certyfikatów związanych z IT znalazły się kursy oferowane przez m.in. Google, Deloitte, Facebook. Z certyfikatów językowych pojawiały się najczęściej IELTS, CAE czy TOEFL. Studenci zdobywają też mniej popularne licencje jak licencja pilota samolotowego turystycznego PPL(A), czy licencje zawodowe np. licencja maklera papierów wartościowych, samodzielnego księgowego czy zarządcy nieruchomości.

Czternaścioro badanych wskazało, że organizacje studenckie inicjowały proces zdobywania tych certyfikatów i dyplomów. Najczęściej wskazane zostało SKN Informatyki, a także w kolejności alfabetycznej CEMS Club Warszawa, Koło Bankowości UEK, Samorząd Studentów SGH, SKN Badań nad Konkurencyjnością, SKN Biznesu, SKN Ekonometrii, SKN Inwestycji i Nieruchomości oraz SKN Statystyki.

Podsumowanie

Jest to pierwszy raport dostarczający szczegółowej wiedzy o tym, czego i jak uczą się studenci poza zajęciami organizowanymi przez uczelnię. Studenci, ale też opiekunowie kierunków czy wykładowcy znajdą w raporcie informacje, które mogą ich zainspirować do podjęcia nauki, modyfikacji proponowanych treści, czy szerzej zrewidowania własnej wizji studiowania.

Raport potwierdza, że studiowanie na SGH to dla wielu studentów o wiele więcej, niż uczestnictwo w zajęciach zorganizowanych w uczelni. Studenci podejmują wiele dodatkowych aktywności na własną rękę – najczęściej mają one charakter uzupełniający w stosunku do programu realizowanego na uczelni, służą planom rozwoju zawodowego, choć bardzo często również innych zainteresowań.

Co ciekawe badanie pokazuje wyraziście, że te dodatkowe aktywności wpisują się w program studiów. Wspierają zarówno realizację wymagań dotyczących posiadania aktualnej wiedzy i określonych umiejętności specjalistycznych, jak i umiejętności samodzielnego uczenia się. W zakresie umiejętności uczenia się edukacja pozaformalna oferuje pewne dodatkowe zakresy, bo obejmuje także zdolność do zidentyfikowania brakującej wiedzy, podjęcia inicjatywy i organizowania własnego uczenia się.

Stosunkowo mało obecna w krajowej polityce edukacyjnej kwestia *micro-credentials* i MOOC's jest elementem codzienności edukacyjnej bardzo wielu studentów SGH. Studenci widzą miejsce dla tych nowych form edukacji i potwierdzania umiejętności w ramach swoich studiów, a także wskazują, że część oferty edukacyjnej SGH mogłaby być oferowana w ten sposób na zewnątrz⁸.

---

⁸ z badań ankietowych oceniających przedmioty wiadomo, że przedmioty w formule e-learning są na SGH co do zasady dobrze oceniane przez studentów

W niektórych przypadkach jest tak, że studenci chcieliby zdobywać wiedzę i umiejętności w SGH, ale brak jest odpowiednio szerokiej oferty przedmiotów (lub liczby miejsc dostępnych na tych zajęciach). Wysoka popularność MOOC's dotyczących programowania i szeroko pojętej problematyki danych stanowi dość wyraźną wskazówkę co do najbardziej potrzebnych tematów. Kluczową wartość (obok specjalistycznych umiejętności) studenci widzą w rozwoju kompetencji uczenia się.

W dyskusjach wokół wstępnych wyników raportu pojawiły się głosy o możliwości formalnego uznawania efektów uczenia się uzyskiwanych szczególnie w ramach MOOC's i przyznawanie studentom punktów ECTS⁹. Pytaniem wymagającym dalszej analizy jest także to, jak dodatkowa aktywność rzutuje na zaangażowanie w zajęcia organizowane przez uczelnię. Być może uczelnia powinna wspierać te wysiłki i ułatwiać dostęp / korzystanie z wybranych kursów?

Autorzy niniejszego raportu mają nadzieję, że Szkoła Główna Handlowa w momencie, gdy *micro-credentials* zostaną włączone do polskiego systemu szkolnictwa wyższego będzie mogła zaproponować rozwiązania dla studentów prowadzące do jeszcze wyższej jakości kształcenia.

---

⁹ Jednocześnie, zgodnie z polskim prawem, nie jest możliwe uznawanie efektów uczenia się w czasie studiów – możliwe jest tylko potwierdzenie efektów uczenia się osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia (Art. 71 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, Dz. U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.). Stąd też Szkoła Główna Handlowa w Warszawie aktywnie bierze udział w dyskusjach krajowych związanych z *micro-credentials*, które się toczą obecnie w Ministerstwie Edukacji i Nauki, Instytucie Badań Edukacyjnych, Fundacji Rozwoju Systemów Edukacyjnych oraz Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich.

Aneks: Treść kwestionariusza.

Ankieta dotycząca aktywności edukacyjnej studentów w 2020 roku została przeprowadzona w okresie od 9 marca do 19 kwietnia 2021 r. przy pomocy platformy Microsoft Forms. Dostęp do formularza miały jedynie osoby posiadające konto w organizacji (tj. posiadali konto pocztowe w Szkole Głównej Handlowej).

Informacja o ankiecie została wysłana do studentów przez Prorektora ds. dydaktyki i studentów oraz upowszechniona w mediach społecznościowych przez Samorząd Studentów SGH. Ankiety wypełniło 347 osób (więcej na ten temat czytaj w sekcji "informacje na temat przeprowadzonej ankiety").

Informacja otwierająca ankietę

Badanie aktywności edukacyjnej studentów SGH w 2020

Drogi Studencie, Droga Studentko SGH,

jest dziś obiegową opinią, że studenci SGH wiedzę zdobywaną w ramach programów studiów starają się rozwijać i uzupełniać wykorzystując równolegle inne możliwości, ścieżki kształcenia. Obok podejmowania pracy i działalności w kołach studenckich, praktyk zawodowych studenci uczestniczą także w różnego rodzaju kursach, programach, a także zdobywają licencje i uprawnienia zawodowe. Brak jednak informacji o tym, gdzie, jak i czego uczą się studenci SGH poza programem studiów.

Globalnym trendem, jest tworzenie możliwości uznawania punktów ECTS uzyskiwanych w ramach kursów MOOC (massive open online courses) oraz budowanie powiązań między programami studiów i dodatkowymi certyfikatami. Dlatego ankieta ma trzy części:

1. MOOCs;
2. szkolenia, warsztaty i kursy;
3. certyfikaty, dyplomy i inne dokumenty.

Uzyskana wiedza będzie przydatna dla dzisiejszych i przyszłych studentów, a także osób, które decydują o zmianach w programach studiów w uczelni.

Zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety, jej wypełnienie powinno zająć Ci około 15 minut.

Dziękujemy za poświęcony czas!

Korzystanie z MOOCs (massive open online course)

Masowy otwarty kurs online (ang. massive open online course) – kurs online otwarty dla nieograniczonej liczby uczestników, dostępny poprzez stronę internetową. Poza materiałami zwykle prezentowanymi podczas tradycyjnych kursów, takich jak nagrania video, wykłady i zadania do rozwiązania, dostępne są także interaktywne fora, które umożliwiają stworzenie zwartej społeczności studentów, profesorów oraz asystentów. Najbardziej znanymi przykładami platform oferujących MOOCs są: EdX, Coursera, Udemy [za wikipedią].

1. Czy korzystałeś/aś z MOOCs w 2020?

- tak
- nie

2. W ilu MOOCs uczestniczyłeś/aś w 2020? [wskazanie liczby]

3. Ile ze wskazanych MOOCs ukończyłeś/aś? [wskazanie liczby]

4. Wskaż nazwy lub tematy MOOCs, które realizowałeś/aś

(kolejne nazwy lub tematy oddziel enterem)

5. Dlaczego zdecydowałeś/aś się na skorzystanie z MOOCs? [wielokrotny wybór]

- Uzyskanie dodatkowego certyfikatu, renomowanej uczelni, podniesienie statusu edukacyjnego
- Rozwój zawodowy (np. pogłębianie wiedzy w celu zwiększenia szansy zatrudnienia, sygnalizowanie dodatkowych kompetencji)
- Rozwój zainteresowań niezwiązanych bezpośrednio z rozwojem kariery (np. samorozwój, hobby, wiedza ogólna)
- Presja społeczna („wszyscy to robią”, „wypada mieć”, polecenie przez znajomych)
- Pomoc w opanowaniu materiału związanego ze studiami w SGH
- Z ciekawości
- Inne:

6. Z jakich platform MOOCs korzystałeś/aś? [wielokrotny wybór]

- Coursera
- EdX
- Udemy
- Udacity
- FutureLearn
- OpenupEd
- KhanAcademy
- Inne:

7. W jaki sposób sprawdzano Twoją wiedzę i umiejętności? [wielokrotny wybór]

- zadania/prace pisemne oceniane przez prowadzących
- samoocena
- wzajemna ocena uczestników
- automatyczne testy wiedzy (np. sprawdzające na koniec modułu)
- egzamin końcowy on-line
- egzamin stacjonarny
- nie sprawdzano
- miejsce na komentarz:

8. Jak miały się treści poruszane podczas MOOCs do treści poruszanych w ramach zajęć w SGH? [wielokrotny wybór]

- MOOCs powtarzały znaczną ilość treści, rozwijały podobną wiedzę
- MOOCs stanowiły rozwinięcie i pogłębienie tematyki poruszanej w ramach zajęć w SGH
- MOOCs poruszały inną tematykę
- MOOCs były bardziej aktualne (np. częściej nawiązywały do aktualnych wydarzeń, nowszych teorii)
- MOOCs zawierało treści bardziej wymagające / złożone, ich opanowanie wymagało większego wysiłku
- inne:

9. Jakie dodatkowe kompetencje rozwijały MOOCs?

Szczególnie takie, które nie wynikają bezpośrednio z tematyki MOOCa, a więc np. kompetencje dotyczące samodzielnego uczenia się, komunikacji/współpracy z ludźmi innych kultur, pisanie i redagowanie tekstu, nowe narzędzia cyfrowe...

(kolejne nazwy lub tematy oddziel enterem)

10. Które z zajęć prowadzonych w SGH mogłyby Twoim zdaniem być oferowane w formie MOOCs dla studentów z i/lub spoza SGH?

(kolejne nazwy lub tematy oddziel enterem)

Szkolenia, warsztaty i kursy (inne niż MOOCs) realizowane poza zajęciami

Studenci SGH korzystają często z dodatkowych zewnętrznych szkoleń, warsztatów i kursów, oferowanych przy wsparciu partnerów SGH, kół studenckich i organizacji studenckich. W tej sekcji chcielibyśmy Prosić o podzielenie się informacjami na ten temat. Przykładami takich wydarzeń są np. szkolenie dotyczące oprogramowania / narzędzi, warsztaty biznesowe organizowane przez firmy takie jak Deloitte, Nestle, ale też inicjatywy finansowane ze środków publicznych StartUp Days czy organizowane przez uczelnie (w tym także np. szkoła letnia).

11. W ilu szkoleniach, warsztatach i kursach dostępnych m.in. w ramach działalności kół naukowych, czy rozszerzonej oferty uczelni i jej partnerów, uczestniczyłeś/aś w 2020 roku? [wskazanie liczby]

12. Dlaczego zdecydowałeś/aś się na skorzystanie z tej oferty? [wielokrotny wybór]

- Uzyskanie dodatkowego certyfikatu, renomowanej firmy
- Rozwój zawodowy (np. rozeznanie rynku pracy, dodatkowe umiejętności, sygnalizowanie dodatkowych kompetencji)
- Rozwój zainteresowań niezwiązanych bezpośrednio z rozwojem kariery (np. samorozwój, hobby, wiedza ogólna)
- Presja społeczna („wszyscy to robią”, „wypada mieć”, polecenie przez znajomych)
- Pomoc w opanowaniu materiału związanego ze studiami w SGH
- Z ciekawości
- Inne:

Szkolenia, warsztaty i kursy (inne niż MOOCs) – przykład 1

Prosimy o podzielenie się informacjami na temat odbytego szkolenia, kursu lub warsztatów

13. Wprowadź nazwę szkolenia / warsztatu / kursu

14. Ile czasu trwało szkolenie / warsztat / kurs? [wybór jednej wartości]

- mniej, niż 4 godziny
- 0,5-1 dnia // 4 - 8 godzin
- 1-2 dni // 8-16 godzin
- 3-5 dni // 17-40 godzin
- <10 dni // 41-80 godzin
- >10 dni // ponad 80 godzin
- inne:

15. Zaznacz stwierdzenia, które są prawdziwe dla odbytego szkolenia / warsztatu / kursu [wielokrotny wybór]

- Udział był bezpłatny
- Otrzymałem potwierdzenie udziału
- Zdobyte wiedza / umiejętności były sprawdzane
- Organizatorem była uczelnia
- Organizatorem była instytucja publiczna

16. Czy chcesz podać kolejny przykład szkolenia / warsztatu / kursu?

- tak
- nie

- ➔ w przypadku odpowiedzi „tak”, respondent odpowiada na identyczne pytania jak w przykładzie 1. (Przewidziano możliwość podania maksymalnie 10 przykładów, dla których zarezerwowano kolejne numery pytań.)
- ➔ W przypadku odpowiedzi „nie”, respondent przechodzi do kolejnej części ankiety.

Certyfikaty, dyplomy, licencje i inne dokumenty poświadczające osiągnięcia

Studenci SGH często zdobywają dodatkowe certyfikaty, dyplomy, licencje i inne poświadczenia. Przykładami są m.in. certyfikaty językowe, licencje zawodowe (np. maklera), certyfikaty międzynarodowych organizacji (np. CFA, ACCA), certyfikaty dotyczące programowania, obsługi określonych programów (SAS, Statistica), certyfikaty związane ze sportem (tzw. „papiery instruktorskie”).

52. Czy zdobyłeś/aś w 2020 roku jakieś dodatkowe certyfikaty, dyplomy, licencje i inne dokumenty poświadczające osiągnięcia?

- tak
- nie

53. Jakie certyfikaty, dyplomy, licencje i inne dokumenty uzyskałeś/aś w 2020 roku?

(kolejne nazwy oddziel enterem)

54. Dlaczego zdecydowałeś/aś się na zdobywanie ww. dokumentów / uprawnień?

- Zdobycie praktycznych umiejętności związanych z pracą
- Rozwój zainteresowań niezwiązanych bezpośrednio z rozwojem kariery (np. samorozwój, hobby, wiedza ogólna)
- Rozwój zainteresowań niezwiązanych bezpośrednio z rozwojem kariery (np. samorozwój, hobby, wiedza ogólna)
- Dopuszczenie do wykonywania określonych prac / zawodu
- W związku planowanym wyjazdem zagranicznym
- Inne:

55. Czy organizacje studenckie (np. koła naukowe, zrzeszenia, samorząd) inicjowały lub wspierały uzyskiwanie tych dokumentów? Jeśli tak, wskaż nazwy tych organizacji.

(kolejne nazwy oddziel enterem)

Metryka

56. Stopień studiów

- I stopnia (licencjackie)
- II stopnia (magisterskie)

→ w zależności od udzielonej odpowiedzi respondent przekierowany jest do odpowiedniego ciągu pytań (57 i 59 lub 58 i 60)

57. Kierunek studiów (I stopnia)

[wybór: lista kierunków studiów I stopnia w SGH + możliwość wpisania informacji w przypadku studentów, którzy jeszcze nie wybrali kierunku]

58. Kierunek studiów (II stopnia)

[wybór: lista kierunków studiów II stopnia w SGH]

59. Rok studiów (studia I stopnia)

- 1. rok
- 2. rok
- 3. rok

60. Rok studiów (studia II stopnia)

- 1. rok
- 2. rok

61. Tryb studiów

- Dienne
- Sobotnio-niedzielne
- Popołudniowe

62. Wiek [wskazanie liczby – wybór najczęściej spotykanych wartości lub wpisanie innej liczby]

63. Płeć